2

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ
ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

**УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»**

ЛЬВІВСЬКА
КОМПЛЕКСНА
АРХІТЕКТУРНО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
МАЙСТЕРНЯ

Пам.арх. XIX ст. /ох№326-47/
споруда колишньої ратуші в
м.Львові, пл.Ринок, I
Попередні роботи
/зовнішні архітектурно-конструктивні елементи пам"ятки/
том I кн.I вип.I
198 р.
м.Львів 1988р

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

ДЕРЖБУД УРСР - УСНРВУ

інститут " УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ "

ЛЬВІВСЬКИЙ ФІЛІАЛ

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Пам"ятка архітектури XIX ст. /ох. № 326- 47 /
споруда колишньої ратуші в м.Львові, пл.Ринок,I

Попередні роботи
/зовнішні архітектурно-конструктивні
елементи пам"ятки /

Том I Кн.I Вип.I
Шифр 88-8-ПИ
I-0I-0I

Директор Львівського філіалу ін-ту "Укрпроектреставрація" І.Р.Могитич

Начальник АРМ-2 Є.З.Соболевський

Головний архітектор проекту О.С.Шполянський

м.Львів - 1988 р

uma.lvivcenter.org

Замовник: Державний історико-архітектурний заповідник в м.Львові

Стадія : Попередні роботи

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Авторський колектив та відповідальні виконавці

№№	Прізвище, ім"я, по-батькові	Посада	Ступінь участі в розробці
I.	Шполянський О.С.	ГАП	Керівник
2.	Храпаль С.О.	Кер.групи	автор проекту
	Сімонян І.Ю.	ст.Архітектор	відп. виконавець
	Вуйцик В.С.	гол.спец.	відп.виконавець

Керівник арх.-реставр.групи Храпаль С.О.

Головний арх.проекту Шполянський О.С.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Склад документації для реставрації поліхромії фасадів пам.арх. XIX ст. /охор. № 326-47 / споруди колишньої ратуші в м.Львові,вул.Ринок,I згідно договору № 88-8 від 5 січня 1988 р.

№№	Позначення	Назва	Прим.
I.	88-8-ПИ.I-0I-0I	Попередні роботи. /Зовнішні архітектурно-конструктивні елементи пам"ятки /	
2.	88-8-НИ.П-ФЗ-0I	Матеріали лабораторних досліджень проб розчинів оздоблення фасадів. Технологічні обстеження.	
3.	88-8-АР.Ш-0I-0I	Паспорт відтворення поліхромії фасадів	
4.	88-8-АС-IУ-0I-0I	Робочі креслення реставрації поліхромії фасадів	
5.	88-8-АС.УI-0I-0I	Дефектний акт та кошторис на ремонтно-реставраційні роботи	
6.	88-8-АС.IУ-0I-02	Робочі креслення реставрації фасадів	

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Склад документації

Тому I, Книга I, вип. I

"Попередні роботи /зовнішні архітектурно-конструктивні елементи пам"ятки /"

I. Титульний аркуш стор.
2. Склад авторського колективу
3. Склад документації по договору
4. Склад документації по тому
5. Лист замовника
6. Реставраційне завдання
7. Акт про категорію складності
8. Коротка історична довідка
9. Акт огляду технічного стану
I0. Акт встановлення втрат первісного вигляду
II. Визначення фізичного об"єму пам"ятки
I2. Заключення по попереднім візуальним архітектурним дослідженням та попереднім історико-бібліографічним пошукам
I3. Кошторис на опрацювання науково-проектної та кошторисної документації для реставрації фасадів пам"ятки
I4. Ситуаційна схема
I5. Південний фасад
I6. Західний фасад
I7. Північний фасад
I8. Східний фасад
I9. Південний фасад внутрішнього двору
20. Західний фасад внутр. двору
2I. Північний фасад внутр. двору
22. Східний фасад внутр. двору
23. Умовні позначення
24. Анотація до фотографічного матеріалу
25. Історико-архівні та графічні матеріали /фото I-3 -/
26. Фотофіксація існуючого стану /фото 4 - 35 /

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міського розвитку
Center for Urban History

168
3. . 07. 87

УРСР

ВИКОНКОМ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

Державний історико-архітектурний заповідник в м. Львові

Львів, 6, вул. Валова, 20. Тел. 72-85-8, 72-93-40, 74-10-49

03.07.1987 р. № 119

На № _____

Начальникові ЛьвІвськоІ КАРМ
І-ту "Укрпроектреставрація"
тов. МОГИТИЧУ І.Р.

ДирекцІя Державного Історико-архІтектурного запо - вІдника в м. ЛьвовІ просить виготовити постІйний паспорт на пофарбування І опорядження фасадІв ЛьвІвськоІ ратушІ.

Оплату гарантуемо.

Директор заповІдника В.А. ПлІхІвський

т. Соболєва
До виконання

Нестеров, міськдрукарня, Х-85 р., зам. 4040—500

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РЕСТАВРАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

на розробку науково-проектної документації

1. Найменування об"єкту:
пам"ятка архітектури XIX ст.(охор.№ 326-47)
споруда колишньої ратуші міста Львова

2. Підстава для розробки науково-проектної документації:
лист-замовлення № 119 від 03.07.1987р. Державного Історико-архітектурного заповідника м.Львова

3. Адреса об"єкту:
м.Львів, пл.Ринок,1.

4. Характеристика обекту:
споруда будована в 1827-1835 роках архітекторами Й.Мерклем та Р. Тремером. Будівництво велось на місці розібраної в 1826 році споруди старої ратуші, яка знаходилась в аварійному стані і розташовувалась в центрі площі Ринок.

Ратуша складається з чотирьох прямокутних в плані чотирьох поверхових об"ємів, які, пов"язуючись між собою, творять замкнений квадратний внутрішній двір. П"ятий обєм - квадратна в плані вежа висотою 65 метрів вбудована в західний фасад основного об"єму споруди. Чотирьохповерхові об"єми споруди криті двосхилими дахами.

Стіни споруди цегляні, тинковані, перекриття-цегляні склепіння та плоскі балочні, конструкції дахів - дерев"яні форми. Покриття дахів - бляха.

Споруда будована в стилі віденського класицизму. Фасади декоровані карнизами, членовані ордерною системою. Оздоблення фасадів виконано як з тиньку, так і з застосуванням природного каменю.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

5. Вказівки, щодо черговості робіт:
робости вести в одну чергу.

6. Стадійність:
проектну документацію розробляти в дві стадії.

7. Найменування підрядної організації:
реставраційна дільниця міськрембудтресту.

8. Найменування проектної організації:
Львівський філіал Інституту "Укрпроектреставрація"

9. Строки та черговість проектування:
проект розробляти в одну чергу, термін завершення проектування - II квартал 1988 року.

10. Строки та черговість виробництва робіт:
ремонтно-реставраційні роботи розпочати в II кварталі 1988 року.

11. Основні напрямки в розробці науково-проектної документації:
- провести науково-дослідні роботи для реставрації зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам"ятки;
- розробити проектно-кошторисну робочу документацію для впорядкування фасадів споруди, паспорт відтворення поліхромії екстер"еру пам"ятки.

12. Вимоги по складу та змісту науково-проектної документації:
- науково-дослідні роботи обмежити технологічними лабораторними обстеженнями проб розчинів оздоблення фасадів;
- паспорт відтворення поліхромії екстер"еру пам"ятки розробляти в дві стадії: ескізний варіант паспорту погодити в установленому порядку;

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії - Center for Urban History

- розробити робочі креслення лісів та підмостей для роботи по впорядкуванню фасадів;

- склад документації повинен відповідати вимогам: РНІП І02-84, $М_І$ - 1984р.

13. Вихідні дані, які додаються до завдання замовником:

1) Архітектурні обміри фасадів споруди

ЗАМОВНИК: Завідуючий загальним відділом виконкому Львівської міської Ради народних депутатів

КОСТЮКОВ Е.М.

ПОГОДЖЕНО:

Проектна організація: Директор Львівського Інституту "Укрпроектреставрація"

МОГИТИЧ І.Р.

Орган охорони пам"яток архітектури: Директор Державного історико-архітектурного заповідника в м.Львові

ПЛІХІВСЬКИЙ В.А.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

А К Т

про категорІю складностІ пам"ятки

Назва об"екту: споруда колишньоІ РатушІ в м.ЛьвовІ
пл.Ринок,І
пам.арх. XIX ст.
охор. № 326-47

КатегорІя складностІ при проектуваннІ
– П категорІя

Зам.директора Державного
Історико-архІтектурного
заповІдника в м.ЛьвовІ

"__" _____ 1988 р.

_____ Р.Ю.Гошко

Зав.загальним вІддІлом
виконкому ЛьвІвськоІ
мІськоІ Ради народних
депутатІв

"6" мая 1988 р.

Костюков Е.М.

Науковий керІвник об"екту:
Головний архІтектор проекту
архІтектурно-реставрацІйноІ майстернІ
ЛьвІвського фІлІалу Інституту "Укрпроект-
реставрацІя"
"3" травня 1988р.

Щолянський О.С.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Львівська ратуша .

Назва " ратуша" походить від німецького слова Rathaus - "радний дім ", тобто резиденція міської влади. Перші ратуші в Європі появилися у XП ст., з часом вони набрали монументальних форм. Їх будували переважно прямокутними в плані у центрі міста, рідше збоку ринкової площі. Характерним елементом ратуші завжди була вежа, найважливішим і найбільш репрезентативним приміщенням - зал засідань. Довкруги ратуші, як правило, тулилися крамниці і ремісничі майстерні.

Перша згадка про львівську ратушу відноситься до I38I р. Вона постала одночасно з формуванням нового середньовічного міста, яке виникло в середині XIУ ст. на місці посаду давньоруського Львова у південному напрямі від нього. Нове місто сформувалося на засадах тогочасного західноєвропейського містобудівництва з застосуванням нових фортифікаційних систем. Планування міста велося за типовою для середньовіччя схемою, за якою в центрі визначалася площа для поміщення в ній символу міської влади - ратуші. Розмір ринкової площаі I42 х I29 м.

Перша, згадана у хроніці В.Зіморовича під I38I, а у найстаршій міській книзі під I382 р. ратуша була, правдоподібно, напівмурована, напівдерев"яна і своєю конструкцією наслідувала ратуші німецьких міст. Як відомо, ратуші на той час складалися з двох основних частин : залу засідань і торгового приміщення. У I387 р. міська рада видала розпорядження, щоб у Львові не продавали вина ніде інде, крім пивниць ратуші. З цього видно, що пивниці у ній були мурованні. Вежа ратуші мала годинник, про який вперше згадується у I404 р. Значні видатки міської каси на закупівлю дерева до вежі та на оплату майстрові теслі Матвієві під I4II р. вказують на те, що була вона у значній частині будована з дерева.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Поруч з ратушею на площі знаходилась мурована рибна саджівка з перекиненим через неї кам"яним мостиком. У 1425 р. біля ратуші уже стояв стовп кари т.зв.прангер.

Наприкінці XУ ст. стара ратуша виявилась надто малою і не відповідала вимогам міста. Тоді магістрат вирішив її розширити. Для цього розібрали західну частину будинку разом з вежею, щоб на її місці добудувати нову з новою вежею. Будівництво розпочали з вежі. 10.УШ.1489 р. заклали наріжний камінь, а у 1491 р. вона була вже скінчена. Правда, верх вежі з тимчасовою камерою для годинника виконали з дерева. Остаточну форму вежа отримала у 1504 р., коли на ній встановили новий годинник роботи монаха Григорія. З напису на камені, який поміщався під готичним вікном на рівні другого поверху і який зберігався ще підчас завалення вежі у 1826 р. відомо, що її будував майстер Ганс Блехер / інші джерела називають його Гансом Штехером /. Ратуша 1491 р. вистояла у фатальній пожежі 1527 р., згоріли тільки дерев"яні дахи.

Протягом XУI ст. будинок ратуші піддавався багатьом ремонтам і реконструкціям. Значніші реставрації відбувалися у 1532, 1539, 1557 роках. Підчас реставрації 1532 р. дах ратуші покрили кольоровою поливаною дахівкою, яку виготовляв львівський майстер стрихар Іван Ангел.

У 1561 р. розпочалась реконструкція ратуші добудовою східного крила. Будівництвом керували Фелікс Трембачик та Іван Лис. Коли ця реставрація ще не була закінчена, у 1571 р. знову виникла пожежа, яка знищила лише завершення вежі з годинником. Відремонтований через три роки перемиським майстром Балтазаром годинник удостоївся кількох поетичних рядків в поемі Себастяна Кльоновича " Роксолані я ".

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Наприкінці XVI ст. старанням львівського патриція Станислава Шольца ратушу знову обновили як зовні, так і всередині. У 1591 р. перед входом на високому кам"яному стовпі поставили статую лева, виконану скульптором і будівничим в одній особі Андрієм Бемером. / Зараз цей кам"яний лев знаходиться на Високому замку біля підніж - жя штучного кургану, куди був винесений у 1871 р. /.

На початку XVII ст. розпочинався новий етап обнови ратуші, пов"язаний з іменем бургомистра Мартина Кампіана. Останній, бажаю - чи увіковічнити себе в пам"яті львів"ян, вирішив побудувати нову величаву вежу ратуші. Цю роботу Кампіан доручив відомому архітекто - ру А. Бемеру. У 1619 р. її спорудження було завершено. Свою восьми- гранну триярусну вежу Бемер поставив на старій квадратній основі з 1491 р. Вона завершувалась галереєю, яку підтримували вісім консо - лей у вигляді левів. Їх вирізьбив скульптор Бернард Дікембош. Після завалення вежі у 1826 р. кілька левів цієї галереї збереглися. Два знаходяться зараз на Високому замку біля штучної печери, два інші встановлені біля криниці на вулиці Коперніка поруч зі шпиталем Лазаря. Ратушна вежа Бемера формою і силуетом аналогічна до вежі бернардинського костьолу і власне на цій підставі встановлено ав - торство останньої.

Уяву про вигляд старої ратуші дає малюнок, виконаний архітекто - ром Юрієм Глоговським у перших роках XIX ст. На малюнку зображена ратуша, що складається з трьох частин. Найстарша з них - середня. На ній збереглося багато готичних елементів, таких як малий розмір вікон, готична форма порталу тощо. Пізніше до неї з західної сторони добудували нове крило / 1491 - 1503 / з вежею, яке протягом XVI-XVII ст. зазнало значних реконструкцій. Його завершував ренесансний аттик, споруджений на початку XVII ст. архітектором А. Прихильним. У середині XVI ст. до цих двох частин зі сходу була добудована третя частина.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Найбільш парадною виглядала західна частина будинку з широким арочним входом, якого стеріг вищезгаданий лев на кам"яному стовпі.

Стара ратуша стояла до 1826 р. 14 липня цього року від старості завалилася вежа, будинок ратуші, який також знаходився в аварійному стані, прийшлося розібрати. Вже з другої половини XVШ ст. його постійно ремонтували. Вже тоді міське управління неоднорazово ставило питання про виготовлення проекту нової ратуші і ці проекти були виготовлені. Їх виконували архітектори Матвій Полейовський, П"єр Дені Гібо, Клеменс Фесінгер. Але із-за браку відповідних коштів задум магістрату надовго залишався тільки на папері. Нарешті падіння вежі 1826 р. стало стимулом для прискореної побудови нової ратуші, тієї, яку бачимо сьогодні.

У 1827 р. закладено фундамент під новий будинок. Проект на його побудову, який затвердили у Відні, виконали архітектори Йосиф Маркль та Франц Трешер. За іншими даними проект виготовили у Відні, а ці будівничі лише реалізували його в натурі. Протягом восьми років постала ратуша у сучасному вигляді. Це монументальна, чотириповерхова, квадратна в плані, виконана у стилі віденського класицизму будівля. Висота будинку до карнизу 20 м. 10 см., висота квадратної в плані вежі - 65 м. Будинок складається з 156 кімнат і 9 більших залів. Вартість будівництва становила 500000 злотих ринських. Будинок сучасної ратуші крім старої попередньої зайняв місце ще 11 т.зв. середринкових кам"яниць, які творили окремий квартал в центрі Ринку з північної сторони. Ратушу і цей квартал розділяла вулиця Пасамонників. Також був розібраний одноповерховий будинок гауптвахти, що стояв на східній осі ратуші. Цю гауптвахту збудував у 1775 р. архітектор Клеменс Фесінгер.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Новозбудовану протягом 1827 - 1835 рр. ратушу через деякий час знову постигла сумна доля. 2 листопада 1848 р. для приду - шення повсталих робітників та ремісників генерал В.Геммерштейн почав обстрілювати з гармат місто. В результаті обстрілу згорі - ли університет на вул.Краківській, старий театр в костьолі фран - цискані в на вул. Театральній і нова ратуша. До пожежі 1848 р. її вежа мала купольне завершення, південний і західний ризаліти за - вершувалися ступінчатими аттиками. Після відбудови, проведеної за проектом Йогана Зальцмана, вежа отримала сучасне завершення з зубчастим аттиком, ризаліти отримали трикутні фронтони. Відбудо - ву провадив архітектор Вільгельм Шмідт. Вже 22 листопада відбу - лося перше засідання у відреставрованому будинку, а весною 1851 р. закінчено реставрацію вежі. Реставрація ратуші після по - жежі коштувала більше 100000 злотих ринських.

В ратуші крім магістратських бюро поміщались також при - ватні апартаменти президента міста, міський архів, з 1893 по 1908 р. поміщався історичний музей.

На старих фотографіях ратуші, виконаних до 1928 р., можна бачити псевдоренесенсний портал, що оформляв головний вхід до будинку. На підтримуваному рустованими колонами антаблементі порталу знаходились три алегоричні постаті. У підніжжя стояла пара левів, що символізували чуйність і силу. Цей портал був споруджений у 1881 р. з нагоди перебування у Львові австрійського імператора Франца Йосифа. Його автор - професор львівської по - літехніки Леонардо Марконі. У 1928 р. цей помпезний портал, що був виконаний з тимчасового матеріалу на дерев"яному каркасі, розібрали, скульптури левів залишили. Ці леви, що стерегли вхо - ди до ратуші, зберігались до останнього часу, поки їх не заміни - ли у 198 р. новими роботи скульптора Е. Дзиндри.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

У 1928 - 1929 рр. проводилась реконструкція залу засідань. Тоді за проектом архіт. Ст.Дулемби старе дерев"яне перекриття замінили залізобетонними конструкціями, плафон оформили кесонами з розетками. В єдиному конструктивному стилі були виготовлені також нові меблі. Проект оформлення сесійного залу виконала будівельна фірма Рудольфа Юліана Мартулі.

Нагадаємо, що на початку нашого століття сухі казенні форми ратуші дратували смаки львівських естетів, які називали її не інакше, як великою скринею з комином, пам"яткою німецького бюрократизму. Тоді магістрат об"явив конкурс на кращий проект реставрації, тобто облагородження цієї " скрині ". Ряд львівських архітекторів запропонували перебудувати ратушу у неоготичному, або неоренесансному стилі. На щастя ні один з пропонованих проектів не був реалізований.

Залишився нереалізованим також проект допоміжного будинку з окремим сесійним залом, який мали будувати на місці сучасного скверу біля костьолу домініканів, ближче до нинішньої вул.І.Федорова.

Цей проект виконав у 1913р. архітектор Ст.Пйотровський.

Ратуша є не тільки пам"яткою архітектури періоду класицизму. У містобудувальному відношенні вона є основним організуючим елементом всього архітектурного ансамблю площі Ринок. Силует її вежі став символом сучасного Львова.

Використана література :

1. Державний архів Львівської області, ф.2, оп.4, спр.1154, 1156.
2. Jaworski F. Ratusz Lwowski. Lwów , 1907

Склав : В. Вуйцик

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

СПИСОК ФОТОГРАФІЙ

1. Вид старої ратуші XV – XVII ст.
   Малюнок Ю.Глоговського поч.XIX ст.
2. Вид нової ратуші /1827-1835/ до пожежі 1848 р.
3. Сучасна ратуша з порталом, який розібрали у 1928 р.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

А К Т

огляду технічного стану зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам"ятки історії і культури

м.Львів 10 березня 1988 р.

Найменування об"єкту:
пам"ятка архітектури XIX ст. споруда колишньої ратуші міста Львова

Адреса: м.Львів, пл.Ринок,1

Комісія в складі представника органу державної охорони пам"яток - заступника директора Державного історико-архітектурного заповідника в м.Львові тов. Гонко Р.Ю., замовника - завідуючого загальним відділом виконкому Львівської міської Ради народних депутатів тов. Костюкова В.М., представників Львівського філіалу ін-ту "Укрпроектреставрація" тов. Храпаль С.О., Шполянського О.С. склали даний акт в тому, що 10 березня 1988 р. проведено огляд технічного стану зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам"ятки архітектури XIX ст., споруда колишньої ратуші (охор. № 326-17) в м.Львові.

В результаті огляду встановлено:

I. Технічний стан пам"ятки.

I. Загальний стан пам"ятки.

Споруда розташована в центрі пл.Ринок,1 Зведена на місці розібраної в 1826 р. в зв"язку з аварійним станом старої ратуші. Будівництво існуючої споруди велася на протязі 1827-1835рр, архітекторами Й.Маркелем та Ф.Трешером. Сучасний вигляд пам"ятка набула після декількох перебудов, остання датується 1928р. (див.Історична довідка).

Споруда ратуші складається з чотирьох основних прямокутних в плані об"ємів, які поєднуючись між собою, творять внутрішній двір.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

В західний об"єм споруди з боку двору вбудована квадратна в плані вежа висотою 65 м.

Основні об"єми ратуші чотирьохповерхові, з підвалами, криті двосхилими дахами. Це монументальна, виконана у стилі віденського класицизму будівля.

Основа вирішення фасадів - ордерна композиція:
- симметричність фасадів;
- горизонтальне членування по висоті фасаду, пасками, між-поверховими карнізами на ярусі з поступовим їх полегшанням
- чіткий, ритмічний строй вікон;
- ризаліти, портики, декоровані елементами ордерної системи.

Загальний колір пофарбування - сірий, цоколь - більш темного відтінку.

2. Стан зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів.

2.1. Загальний стан зовнішніх арх.констр. елементів - задовільний.
Фізична амортизація - до 35%

2.2. Фундаменти
а) характеристика:
стрічкові, з блоків природнього каменю, викладеними на вапняно-піщаному розчині
б) дефекти: судячи по відсутності тріщин та деформацій в стінах стан фундаментів задовільний.

2.3. Відмостка :
а) характеристика:
вздовж фасадів (зовнішніх та дворових) відмостка з асфальтовим покриттям шириною до 2м. Перед портиком південного фасаду покриття з бруківки.
б) дефекти:
- асфальтове покриття має механічні пошкодження до 5%

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

- відсутній необхідний ухил від зовнішніх стін незначними дірянками

2.4. Цоколь

а) характеристика:

- цоколь існує по периметру всієї споруди, виступає вище відмітки землі на 0,6м на східному і до 2м на західному фасадах.

Лицева поверхня цоколю з природного каменю. Блоки прямокутної форми розмірами 10 ÷ 25 ÷ 30см по висоті, 40-80см по довжині, зі щільним примиканням один до одного, на вапняно-піщаному розчині.

Товщина шва кладочного р-ну 0,3 - 0,5 см

- по вертикальній вісі вікон на ширину прорізів влаштовані ніші висотою 40-60см, що заглиблені відносно поверхні цоколю на 5-10см.

Частково це декоративні ніші, лицева поверхня яких з природного каменю. Частково- віконні прорізи підвалу, що закриті металевими ришітками, деякі закладені цеглою на вапняно-піщаному р-ні.

- вся поверхня цоколю тонована фарбним р-ном темно-сірого кольору.

б) дефекти:

- зовнішніх дефектів на поверхні цоколю (тріщин та деформацій) - не виявлено.
- Місця замокань на цоколі присутні в основному на дворовому фасаді - до 40%
- розшарування лицевої поверні каменю, механічне пошкодження патини /- до 20% площі

2.5. Стіни

а) характеристика:

- викладені з червоної цегли на вапняно-піщаному р-ні
- тінковані вапняно-піщаним р-ном
- фарбовані: фарбою сірого кольору
- в місцях відшарування фарбного сірого кольору аркатури тераси виявлено фарбувчий шар кольору червоної вохри

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

-цокольний поверх рустований, квадри прямокутні, на ширину простінків, над вікнами імітують замок;
- стіни вежі по ярусах на всю висоту рустовані: рустиглибиною 1,5-2см, квадри прямокутної форми, різняться розмірами по ярусах

б) дефекти: - плями іржі від пошкоджених металевих покрить виступаючих елементів;
- замокання поверхні стін фасадів до 20%
- відшарування фарбного шару до 40%
- існуючий фарбний шар - не первісний, - пізнішого походження;
- тріщини в тиньку північного та західного фасадів 0,1-0,2мм товщиною, місцями вже розшиті. Виявлені в основному, над віконними перемичками, місцями продовжуються на карнизи

2.6. Дахи

а) характеристика:
- двосхилі, з горищем;
- покриття - бляха по суцільній обрешітці
- фарбована олійною фарбою

б) дефекти:
- заволоження, пошкодження гниллю облатування до 10%
- механічне пошкодження та ураження іржою покрівельної бляхи, до 20%

2.7. Водовідна система

а) характеристика:
- зовнішня, організована з жолобів та водостічних ринв
- водостічні ринви майже на всю висоту прямі з перетибом в рівні вінчаючого карнизу.
- фарбовані олійною фарбою.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

б) дефекти:
- механічне пошкодження жолобів до 10%
- ураження іржою водостічних рин (в основному по північному фасаді) - до 20%

2.8. Слухові вікна

а) характеристика:
- вікна розміщені по всіх дахах споруди в достатній кількості що забезпечує нормальну аерацію горища.
- Обшиті бляхою по суцільному облатуванню з дощок
- Фарбовані олійною фарбою.

б) дефекти:
- відсутні віконні заповнення - до 50%
- ураження іржавого металевого покриття - до 20%

2.9. Димарі

а) характеристика:
- викладені з цегли на вапняно-піщаному р-ні
- нетинковані

б) дефекти:
- тріщини
- вивали цегли
- вивітрення кладочного р-ну
- амортизація до 60%

2.10. Зовнішні декоративні оздоблення

а) характеристика:
в декоративному оздобленні фасадів присутні майже всі основні елементи, що підкреслюють образний характер ордерних композицій.
- по висоті площини фасадів мають чітке членування на: нижній, покольний ярус, другий ярус в два поверхи та аттиковий- горизонтальними пасками , карнізами.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

- карніз між цокольним поверхом та 2-ми з природнього каменю;
- пасок між II поверхом та аттіковим, імовірно, цегляний, тинькований;
- пілястри цегляні, тиньковані;
- вінчаючий карниз, архівольти аркових вікон- цегляні, тиньковані;
- кронштейни - модульйони, розетки карнізу з тиньку;
- цокольний поверх рустований (глибина шва 1,5-2см), квадри прямокутної форми з тиньку;
- прості по профілю прямокутні обрамлення, лише на II поверсі завершуються трикутними сандриками з кронштейнами утворюють жорстку оправу віконних прорізів. Матеріал обрамлень імовірно - тиньк;
- оздоблення тераси - див. ч.2.II
- колір тиньку всіх декоративних деталей - сірий;
- карнізи, тяги, верхні частини сандриків; підвіконні зливи захищені металевими покриттями з навісами та слізниками.

б) дефекти:
- майже всі деталі зовнішнього декоративного оздоблення без видимих механічних пошкоджень, знаходиться в задовільному стані;
- виявлено тріщини розміром 0,3-0,5 см від віконних перемичок, що сягають пасків та карнизу на західному фасаді;
- металеві покриття захисту виступаючих елементів від атмосферних опадів мають механічні пошкодження, частково прокивілі (до 40%) місцями мають ухил до стіни, що сприяє появленню плям іржі на фасадах.

2.II. Тераса-портик західного фасаду (фото 16.17)

а) характер:
- аркада з 5-и арок на шести масивних цегляних стовпах виступає відносно площини стіни на 5м. Рустована: квадри з тиньку, прямокутної форми;

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

- по II-му поверсі- тераса з балюстрадою, парапетні плити якої з природнього каменю, балясини з штучного. Підлога тераси - теракот.
- двоповерховий центральний ризоліт, що незначно виступає з площини фасаду, декорований ордером: цеглянні тинковані пілястри, капітелями, орнаментованими іонніками, недекорований антаблемент, розірваний аттиковим поверхом, вінчається карнизом (див.22,10)
- в прорізі арок - сходи на I поверх (див.фото 16,17,23)

б) дефекти:
- пошкоджена іржею, місцями відсутнє металеве покриття виступаючих елементів до 50%
- як наслідок вищезгаданого - іржаві плями на площинах фасаду тераси;
- пошкодження патини елементів з природного каменю до 10%
- підлога тераси має тріщини 0,3- 0,8мм до 5%
- відшарування фарбного шару сірого кольору, виявлені сліди попереднього пофарбування

2.12. Портик південного фасаду

а) характер:
Портик витриманий в класицистичних традиціях з застосуванням ордерної системи:
- побудований на всю висоту споруди
- виступає на 5м відносно основної площини південного фасаду.
- база-аркада з пяти арок напівциркульної форми спирається на шість масивних цеглянних тинькованих стовпів;
- стійки-пілястри (цеглянні,тинковані) з капітелями,орнаментованими іонніками;
- недекорований антаблемент з аттиковим поверхом, рустованим по гранях.
- масивний фронтон,декорований кронштейнами-модульйонами, розетками з гербом на полі фронтона.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

б) дефекти:
- відшарування, вивітрювання патини природнього каменю стовпів до 40%
- незначні тріщини в тиньку карнизу

2.13. Вікна

а) характеристика:
Споруда має біля 15 типів віконних заповнень, що різняться формою (прямокутні і з півциркульними завершеннями) і розмірами по поверхах;
- матеріал віконних заповнень - деревина
- - вікна з двома переплетами
- по І,П,Ш-му поверхах поділені середниками на верхню та нижню стулки;
- вікна аттикового поверху - двостулкові, стулки на всю висоту.
- членування вікон цокольного та другого поверхів однакові, хоча вікна незначно різняться в загальних розмірах;
- для зручності аерації в вікнах зовнішніх фасадів влаштовані кватирки з відкриванням назовні;
- бокові вікна портикової частини південного фасаду та 2-а вікна П-го поверху правого крила західного фасаду закладені цеглою, влаштовані ніші глибиною 15 см, тиньковані.
- віконні заповнення фарбовані олійною фарбою зламаного білого кольору
- вікна П-го поверху портиків південного та західного фасадів (по 5 штук) - арочні. В зв"язку з великими розмірами по висоті поділені архітравами на три самостійні частини (верхню - півциркульну), які в свою чергу ділені середніми імпостами по вертикалі на стулки з дрібнішим членуванням. Стулки портальних вікон мають внутрішне відкривання. Півциркульні частини вікон (люнети) порталів - різняться членуванням.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

- вікна дворових фасадів, що нанизані на центральну вісь також арочні. Шість з них мають однакові членування: чітко виражений горизонтальний архітрав та вертикальний середник, два менших за січенням середника замикаються в верхній частині півциркульно. Одне вікно різниться більш простим типом членування: архітрав та три імпоста (середній - тільки на висоту нижньої частини)
- отвір прізду у двір на дворовому фасаді, що відповідає головному з порталом, - закладено, влаштоване арочне вікно
- на тому ж фасаді - шість арочних ніш, ймовірно закладені віконні прорізи.
- всі віконні заповнення встановлені з запідлиця з зовнішньою площиною стіни (за винятком- див.нижче)
- чотири віконні заповнення прорізів, розміщених по вертикалі на дворовому фасаді західного об"єму споруди, встановлені з заглибленням відносно фасаду на 10-12см, на аттиковому поверсі цей розмір зменшився до 8см. Ці заповнення мають дещо інше членування ніж аналогічні по поверхах: виразний профільований середник коробки, що відділяє п"яту верхню частину в трьох нижніх вікнах,- і четверту - аттиковому поверсі.

На основі візуальних обстежень можна зробити висновок, що заповнення цих вікон - більш раніші за походженням

б) дефекти:

- місце встановлення віконних заповнень в прорізи (без заглиблення в ніші по зовнішніхстінах) - нівелюють пластику фасадів;
- пошкодження деревини до 30%
- існуючі віконні заповнення не відповідають первісним
- розміщення квартирок в нижній частині вікна не забезпечує вимог вентиляції приміщень, призводить до сильного продування в зимовий час.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

2.14. Двері

а) характеристика:

- воротні прорізи розміщені по основній планувальній осі споруди на північному та південному фасадах.
- воротні заповнення дерев'яні, двостулькові, фільончаті з розкладками;
- воротне заповнення на північному фасаді прямокутної форми розмірами 3,5 х 4,6м
- воротне заповнення на південному фасаді оформлене різьбленими елементами на фільонках, нащільнику та на півциркульному завершенні, картушем з різьбленим левом, плінтус оброблений металевими листами. Відкривання ворІт внутрішнє. Права стулка має хвіртку
- воротні заповнення нефарбовані, лаковані.
- двері в правому крилі західного фасаду з відкосами ззовні до 30мм. Двостулькові, дерев'яні, відкривання назовні, оскленІ. Люнета дверей з членуванням типу "сонечко".

Спосіб відкривання люнети - відкидні фрамуги з кріпленням завіс знизу фрамуги.

Фарбовані олійною фарбою білого кольору. Помітні сліди пізнішої переробки

- двері центральної частини західного фасаду: з двома переплетами, двостулькові, з люнетою в верхній частині спрощеного членування, непропорційно витягнутій по висоті, оскленІ: відкривання назовні, встановлені заподлиці зІ стіною, нефарбованІ, в доповнення до осклІння фрамуги заповненІ сучасними решітками, нефарбованІ.

б) дефекти:

- двері, що влаштованІ заподлиці зІ стіною, встановленІ не по місцю;
- сучасні вставки, профілактичний ремонт- низької якості.
- існуючі дверні заповнення не відповідають первісним.
- амортизація до 30%

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

II.

2.15. Сходи

а) характеристика

- сходи, що ведуть в підвал, розміщені на північному, східному, та по боках західного фасаду. сходинки з штучного каменю, по суцільній основі, з металевою огорожею по периметру приямку.

- вхід на терасу I поверху по сходах, що розміщені в пяти арочних прорізах: перша сходинка по всій ширині тераси з природного каменю, послідуючі 5 штук - бетонні, разом з монолітним покриттям тераси - північного походження.

- сходи на I поверхв правому крилі західного фасаду - напівкруглі в плані, з блоків з природного каменю, по суцільній основі. Висота сходинки до 20 см. Кількість підйомів - 5.

б) дефекти:

- тріщини, вивали, потертості сходинок. Амортизація до 30%

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ВИСНОВКИ

актом технічного стану встановлено задовільний загальний стан зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам"ятки. Фізична амортизація споруди становить до 35%

Архітектурно-конструктивні елементи в цілому придатні до експлуатації, але потребують ремонтно-реставраційних робіт для відтворення їх естетичних та художніх якостей.

ДОДАТКИ:

І. Графічний матеріал:

1. Ситуаційна схема
2. Південний фасад
3. Західний фасад
4. Північний фасад
5. Східний фасад
6. Південний фасад внутрішнього двору
7. Західний фасад внутрішнього двору
8. Північний фасад внутрішнього двору
9. Східний фасад внутрішнього двору

Заступник директора Державного історико-архітектурного заповідника в м.Львові — Гошко Р.Ю.

Зав.загальним відділом виконкому Львівської міської Ради народних депутатів — Костюков Е.М.

Головний архітектор проекту архітектурно-реставраційної майстерні Львівського філіалу Інституту "Укрпроектреставрація" — Шполянський О.С.

Керівник архітектурно-реставраційної групи Львівського філіалу ін-ту "Укрпроектреставрація" — Храпаль С.О.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

А К Т

встановлення втрат первісного вигляду пам"ятки

м. Львів 10 березня 1988р.

Найменування об"єкту:

Пам"ятка архітектури XIXст. /охор.№ 326-47/ споруда колишньої ратуші м. Львова

Адреса: м. Львів, пл.Ринок,1.

Коротка характеристика пам"ятки:

Споруда складається з чотирьох прямокутних в плані чотириповерхових об"ємів, які поєднуючись між собою, творять внутрішній двір. Квадратна в плані 65 метрова шестиярусна вежа будована в західному об"ємі споруди. Будівля з підвалами, крита двосхилими дахами з металевим покриттям. Викладена з цегли та природнього каменю, ззовні і всередині стіни тиньковані, фасадні площини декоровані елементами з природнього каменю та тиньку.

Споруда будована протягом 1827-1835рр. Остання перебудова датується 1928р. Споруда побудована в стилі віденського класицизму.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Об"єм пам"ятки 86366 м3

Найменування конструктивних елементів, види робіт	Од. вим.	Повний обсяг робіт	% втрат	Об"єм до рестав.
2	3	4	5	6
ЕКСТЕР"ЄР				
Відмостка.				
- Ремонт асфальтового покриття	м2	465,0	I00	465,0
- Влаштування вертикальної гідроізол. /влаштув.глиняного замка/	м3	207,9	I5	3I,2
Цоколь.				
Реставрація лицевої поверхні природного каменю				
- методом допастовки	м2	389,40	20%	77,9
- методом протезування	м2	389,40	I%	3,9
Стіни.				
- Ремонт штукатурки в місцях виявлення тріщин	м2	7863	I0	786,0
- Фунгіцидні заходи на ділянках з плямами іржі від пошкоджених водостоків та металевих покрить	м2	7863	2	I57,3
- промивка поверхні фасаду	м2	7863	I00	7863,0
- пофарбування поверхні фасаду	м2	7863	I00%	7863,0
Білокам"яні деталі зовнішнього оздоблення				
Реставрація поверхні деталей з природнього каменю				
- методом допастовки	м2	223,8	5	II,2
- розчистка від нашарувань, бруду	м2	223,8	I00	223,8
Елементи оздоблення з тиньку				
Реставрація поверхні,ліквідування тріщин вапняно-піщаним р/ном	м2	927,3	5	46,36
Дахи				
- Ремонт дерев"яного облатування з заміною	м2	6965,7	I0%	696,6
- Ремонт та заміна покрівельної бляхи	м2	6965,7	I0%	696,6
- Пофарбування металевого покриття / з ринвами/	м2	6965,7	I00%	6965,7
Водовідвідна система				
- Ремонт ринв та водостоків:				
- з заміною жолобів ринв	м/п	46I,5	I0%	46,I5
- заміною водостічних ринв	м/п	74I	20%	I48,2
- фарбування водост.ринв	м2	466,8	I00%	466,8

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища Центр міської історії

2	3	4	5	6
Слухові вікна				
- Ремонт дерев"яного облаштування	м2	42,5	20%	8,5
- Ремонт покрівельної бляхи	м2	42,5	20%	8,5
- Встановлення віконних заповнень	м2	9,52	50%	4,76
- Фарбування покриття	м2	42,5	I00	42,5
Цимарі				
- Ремонт цегляної кладки на глибину 250мм.	м2	225,5	30%	67,6
-Зачеканка тріщин, швів цегляної кладки	м2	225,5	I0%	22,6
Віконні заповнення				
Заміна віконних заповнень	м2	I358,5	I00%	I358,5
Дверні заповнення				
- Відтворення дверних заповнень	м2	78,6	I0%	7,9
- Реставрація дерев"яних елементів	м2	78,6	20%	I4,7
Сходи				
- Реставрація сходів з повною заміною сходинок з природного каменю	м3	4,4	I00	4,4
- Реставрація сходинок зі штучного каменю"		28,8	I5	4,4
Покриття тераси.				
- Ремонт монолітного покриття терасиIпов.	м2	73,85	I5	II,I
- Ремонт покриття терраццо	м2	88,7	20%	I7,76
Покриття підкіконних та карнизних звісів, сандриків, пасків з оцинкованої бляхи	м2	340,2	40	I36,2

Примітки:
- % втрат визначено з врахуванням акту технічного стану пам"ятки
- графи 2,3,4,5,I0 уточнюються в процесі ведення реставраційних робіт.

Заступн.дир.Державного історико-архітектурного заповідника в м. Львові — Гошко Р.Ю.

Зав.загальним відділом виконкому Льв.міської Ради народних депутатів — Костюков Є.М.

ГАП архіт.-рест.майстерні Льв.філіалу ін-ту "Укрпроектреставрація" — Шполянський О.С.

Керівник арх.-рест. групи Льв.філіалу ін-ту "Укрпроектреставрація" — Храпаль С.О.

uma.lvivcenter.org

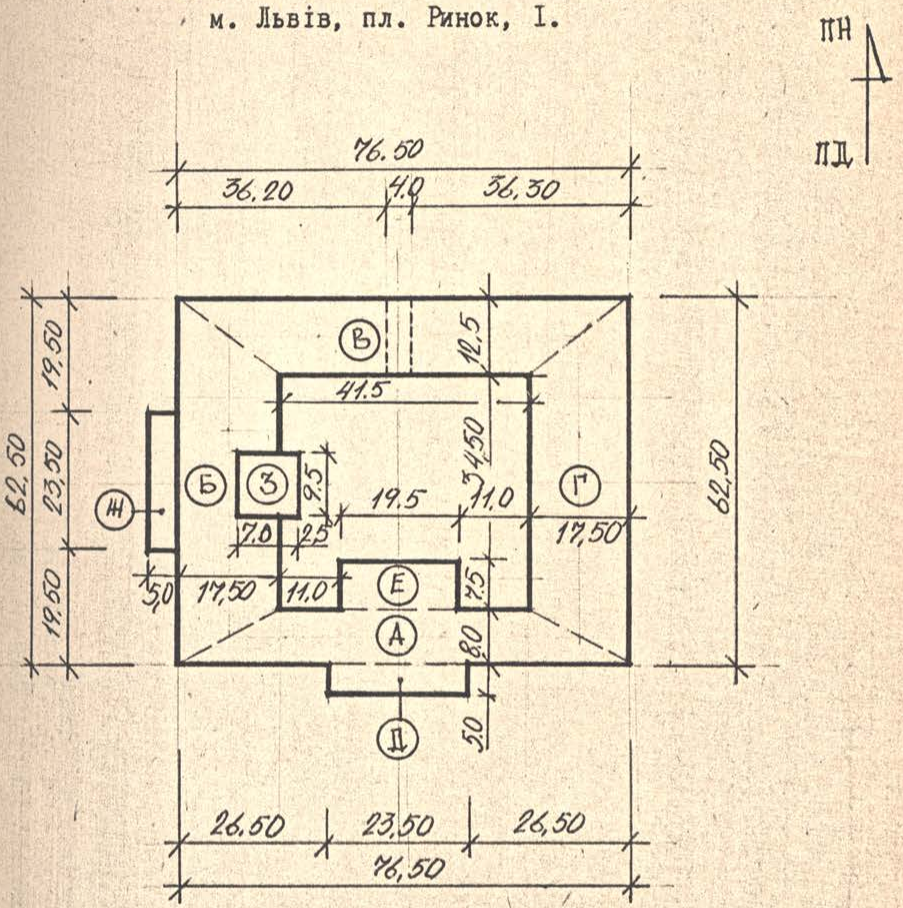
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Визначення фізичного об"єму колишньої ратуші.
Пам.арх. XIXст., /охор.№ 326-47/
м. Львів, пл. Ринок,1.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

СХЕМА РОЗМІЩЕННЯ ОСНОВНИХ ОБ"ЄМІВ
КОЛИШНЬОЇ РАТУШІ
пам.арх. XIX ст. /охор. №326-47/
м. Львів, пл. Ринок, I.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Споруда колишньої ратуші складається:
з чотирьох прямокутних об"ємів А,Б,В,Г, що пов"язані між собою ,двох портиків Д,Ж, прибудованого з боку двору до об"єму А споруди Е, вбудованої в об"єм Б вежі З.

I. Площа забудови складається з суми площ об"ємів:

$$S_{\text{забудови}} = S_A + S_Б + S_В + S_Г + S_Д + S_Е + S_Ж + S_З$$

$$S_A = \frac{76,5+/76,5-17,5-17,5/}{2} \times 8,0 = 472,0 \text{ м2}$$

$$S_Б = \frac{62,5+/62,5-12,5-8,0/}{2} \times 17,5 -/7x9,5/= 847,88 \text{ м2}$$

$$S_В = \frac{76,5+41,5}{2} \times 12,5 = 737,5 \text{ м2}$$

$$S_Г = \frac{62,5+/62,5-12;5-8,0/}{2} \times 17,5 = 914,38 \text{ м2}$$

$$S_Д = 23,5x5,0 = 117,5 \text{ м2}$$

$$S_Е = 19,5 \times 7,5 = 146,25 \text{ М2}$$

$$S_Ж = 23,5 \times 5,0 = 117,5 \text{ м2}$$

$$S_З = 9,5 \times 9,5 = 90,25 \text{ м2}$$

$$S_{\text{забудови}} = 472,0+847,88+737,5+914,38+117,5+146,25+117,5+90,25=$$
$$= 3443,26 \text{ м2}$$

II. Об"єм підвалів:

Об"єм підвалів складається з об"ємів підвалів споруд А,Б,В,Г,З

$$V = S \times h \qquad h = 3,96 \text{ м}$$

$$S = S_A + S_Б + S_В + S_Г + S_З =$$
$$= 472+847,88+737,5+914,38+90,25= 3062,90 \text{ м2}$$

$$V = 3062,90 \times 3,96 = 12129,10$$

Висота підвалу від рівня I поверху дорівнює 3,96 м.

III. Основний об"єм:

$$V_A = S_A \times h = 472 \times 18,8 = 8826,4 \text{ м3}$$

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

$V_Б = S_Б \times h = 847,88 \times 18,8 = 15855,35$ м3

$V_В = S_В \times h =$ проїзду $= 737,5 \times 18,8 - /12,5 \times 4,0 \times 5,0/ = 13615,0$ м3

$V_Г = S_Г \times h = 914,38 \times 18,8 = 17190,34$ м3

$V_Д = S_Д \times h = 117,5 \times 18,8 = 2209$ м3

$V_Е = S_Е \times h = 146,25 \times 18,8 = 2749,5$ м3

$V_З = S_З \times h = 90,25 \times 65 = 5866,25$ м3

$V = V_А + V_Б + V_В + V_Г + V_Д + V_Е + V_З = 66311,85$ м3

Висота основного об"єму до карнізу = 18,8 м.

IУ. Об"єм приміщень горища:

Дахи двосхилі, висотою від конька до низу вінчарчого карнізу = = 4,8 м.

$V_{дахів} = V_А + V_Б + V_В + V_Г + V_Д + V_Е$

$V_А = \frac{8,0 \times 4,8}{2} \times 59,0 = 1132,8$ м3

$V_Б = \frac{17,5 \times 4,8}{2} \times 42,0 + \frac{17,5 \times 4,8}{4} \times 8,0 + \frac{17,5 \times 4,8}{4} \times 12,5 =$

$= 2194,5$ м3

$V_В = \frac{12,5 \times 4,8}{2} \times 59,0 = 1770,0$ м3

$V_Г = \frac{17,5 \times 4,8}{2} \times 42,0 + \frac{17,5 \times 4,8}{4} \times 8,0 + \frac{17,5 \times 4,8}{4} \times 12,5 = 2194,5$ м3

$V_Д = \frac{23,5 \times 4,8}{2} \times 5,0 = 282,0$ м3

$V_Е = \frac{19,5 \times 4,8}{2} \times 7,5 = 351,0$ м3

$V_{дахів} = 7924,80$ м3

У. Загальний об"єм будинку:

$V = V_{підвалів} + V_{осн.об.} + V_{дахів}$

$= 1229,10 + 66311,85 + 7924,80 = 86365,75 \approx 86366$ м3

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Заключення по попереднім візуальним архітектурним дослідженням та попереднім історико-бібліографічним пошукам

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

І. РеставрацІйним завданням розробку науково-проектноІ документацІІ передбачено провести комплекс попереднІх вІзуальних архІтектурних дослІджень та попереднІх Історико-бІблІографІчних пошукІв для визначення необхІдного об"єму проектно-пошукових та ремонтно-реставрацІйних робІт по впорядкуванню зовнІшнІх архІтектурно-конструктивних елементІв пам"ятки архІтектури.

АналІз матерІалІв попереднІх вІзуальни х архІтектурних дослІджень (див.Акт технІчного стану зовнІшнІх архІтектурно-конструктивних елементІв, графІчну та фотофІксацІІ) та попереднІх Історико-бІблІографІчних пошукІв (див. коротку Історичну довІдку) дае можливІсть визначити подальшу програму ведення науково-дослІдних І проектних робІт та характер реставрацІйних заходІв, якІ необхІдно провести для вІдтворення задовІльного стану пам"ятки та ІІ естетичних та художнІх якостей.

Актом огляду технІчного стану зовнІшнІх архІтектурно-конструктивних елементІв пам"ятки ІсторІІ та культури встановлено задовІльний Іх загальний стан.

Визначено фІзичну амортизацІю споруди що становить 35%.

АрхІтектурно-конструкторськІ елементи в цІлому придатнІ до експлуатацІІ, але потребують ремонтно-реставрацІйних робІт для вІдтворення ІХ естетичних та художнІх якостей.

2. Як свІдчать архІвнІ данІ (коротка Історична довІдка) споруда колишньоІ РатушІ, де зараз мІститься ЛьвІвська мІська Рада народних депутатІв, будована протягом 1827-1835 рр. архІтекторами Й. Марклем та Ф. Трешером в стилІ вІденського класицизму. Протягом часу пам"ятка зазнала декІлька перебудов. Сучасного вигляду набула пІсля останньоІ - в 1928 р. Планувальна структура не зазнала координальних змІн. НезначнІ перебудови торкнулися елементІв фасадІв та завершення вежІ.

а) - Як свІдчать ІсторичнІ фотоматерІали (фото І2) до пожежІ 1848 р. пІвденних І схІдний фасаднІ-ризалІти завершувались ступІнчатими аттиками, вежа мала купольне завершення, сходи в

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

в прорізі арок тераси східного фасаду, входи до підвалу по краях фасаду відсутні. Після відбудови в 1851 р., проведеною за проектом архітектора Й. Зальцмана архітектором В.Шмідтом, вежа отримала сучасне завершення з зубчастим аттиком, ризалІти отримали трикутні фронтони. З бігом часу 1881р. головний вхід до будинку був оформлений псевдоренесанським порталом На підтримуваному рустованими колонами антаблементі порталу знаходились три алегоричні постаті. У підніжжя стояли два скульптурних зображення левів, що символізували чуйність і силу. У 1928 році цей помпезний портал, що був виконаний з тимчасового матеріалу на дерев"яному каркасі, розібрали. Скульптури левів стояли до останнього часу, поки їх не замінили новими роботи скульптора Е. Дзиндри.

б) Зовнішні декоративні елементи оздоблення, порівнюючи з виглядом їх в сер. XIX ст. (див.фото 2,3), не претерпіли корінних змін, дійшли до нашого часу без значних ме ханічних пошкоджень (див.фото "Акт огляду технічного стану")

За винятком: можливі (див. фото 2) первісні віконні обрамлення аттикового поверху вже на 1928 рік не існували (див.фото 3) Не відновлені вони і на наш час.

в) форма дахів та матеріал їх покриття з бігом часу не змінилися. Можливо, проводилися роботи по поточному ремонту окремих ділянок металевого покриття, його захисного пофарбування.

г) слухові вікна, димарі- первісного вигляду, їх технічний стан - незадовільний (див. 2,8, 2.9 "Акту огляду технічного стану")

д) Водовідвідна система первісно зовнішнього типу зберіглася до теперішнього часу з незначними змінами до 1928 року в схемі розташовування водостічних труб (зокрема, на південному фасаді (див.фото 2,3)

з) Порівнюючи зображення пам"ятки до 1928 року (фото 3) з сучасним її виглядом можна зробити висновок, що віконні заповнення, характер їх членування, місце влаштування аналогічні сучасним (конкретно на південному фасаді). Колір їх пофарбування, як видно на фото 3 світлий, можливо, як і сучасний -білий.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

АналІзуючи бІльш ранІшнІй за часом вигляд пам"ятки до пожежІ 1848 р. (див.фото 2) конкретного висновку про Іх мІсце влаштування (запІдлице ,чи заглибленням вІдносно площини фасадІв), характер Іх членувань зробити не можливо.

На дворовому фасадІ захІдного об"ему пам"ятки (див.схему) Існують 4-и розмІщенІ по вертикальнІй вІсІ вІконнІ заповнення (див.фото 33) що значно вІдрІзняються вІд заповнень аналогІчних вІконних прорІзІв. Характер Іх членувань та тип встановлення у прорІзи з заглибленням вІдносно площини заходІв наводять на висновок, що вони бІльш ранІшнього походження, можливо первІснІ, збереженІ до пожежІ 1848 р.

ж) - ОсновнІ дверні прорІзи, Іх мІсце на зовнІшнІх фасадах не зазнали змІн. Що до дверних заповнень, то достатньо точно датувати Іх походження, вІзуальним обстеженням не можливо.

- Стан збереженостІ та характер оздоблення воротнього прорІзу на пІвденному фасадІ (див.фото 10) можливо бІльш ранІшнього походження.

- ДверніІ заповнення захІдного фасаду входу на І-поверх з тераси (див.фото 20) можливо бІльш сучаснІ, на що вказує спрощений характер Іх членувань, оздоблення, та встановленнн в дверний прорІз без заглиблення вІдносно площини фасаду.

- на гравюрІ (фото 2) часІв побудови, про що свІдчать наявнІсть купольного завершення вежІ, яке Існувало до пожежІ 1848 р., входи в пІдвал по боках захІдного фасаду вІдсутнІ, час Іх появи - пІзнІший.

3. Сучасний колІр пофарбування площин стІн, елементІв декоративного оздоблення зовнІшнІх та дворових фасадІв - сІрий, цоколю - сІрий, бІльш темного вІдтІнку І вІконних заповнень -бІлий.

АрхІвнІ фото 2,3 виконанІ в чорно-бІлому варІантІ, що не дозволяє зробити висновок про полІхромІю бІльш ранІшнього перІоду Існування пам"ятки.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Для вирішення цього питання необхідно провести комплекс технологічних лабораторних досліджень ,мікрохімічний аналіз проб розчинів оздоблення фасадів. Такі дослідження дозволять виявити якісний склад пігменту в фарбних розчинах, т.т. визначити характер первісної поліхромії фасадів та динаміку її трансформації.

На основі проведеного аналізу попередніх візуальних архітектурних досліджень та попередніх історико-бібліографічних пошуків визначено, в основному характер ремонтно-реставраційних робіт, які необхідно провести на об"єкті.

Для повернення пам"ятці естетичних властивостей, надання фасадам пластики, для поліпшення умов експлуатації (запобігання пошкодження віконних заповнень атмосферними опадами) доцільно провести фрагментарну реставрацію по влаштуванню віконних заповнень з заглибленням в прорізи, відтворення характеру їх членувань.

Колір,як засіб художньої виразності пам"ятки відіграє важливу роль. Остаточне кольорове вирішення фасадів буде пропоновано та затверджено на основі матеріалів розділу "Лабораторні дослідження р-нів оздоблення фасадів" на стадії ескізного проектування. "Паспорт пофарбування фасадів"

5. Для проведення ремонтно-реставраційних робіт необхідно передбачити наступні заходи:

- ліквідація заволожених ділянок цоколю шляхом влаштування вертикальної гідроізоляції та відновлення відмостки;
- відтворення патини природного каменю цоколю та елементів оздоблення фасадів;
- реставрацію тинькованої поверхні стін та елементів оздоблення фасадів у тинку;
- ремонт та пофарбування металевого покриття дахів, слухових вікон;
- ремонт цегляної кладки димарів, що покращить їх експлуатаційні якості і збереже від подальшого руйнування;
- відтворення заповнень слухових вікон для поліпшення вентиляції дахових конструкцій;
- відтворення зовнішньої водовідвідної системи для підтримання технічного стану споруди на належному рівні;

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

- ремонт металевих покрить виступаючих елементів зовнішнього оздоблення, надання їм належного нахилу, від стін;
- відтворення віконних заповнень;
- відтворення дверних заповнень;
- ремонт огороджень приямків та сходів;
- кольорове опорядження фасадів пам"ятки.

uma.lvivcenter.org

Форма № 2-П

Додаток до договору (договору)

№ 63-8 від 5 січня 1988р.

КОШТОРИС № 1

на опрацювання науково-проектної та кошторисної документації для реставрації фасадів пам.арх. XIXст. споруди колишньої Ратуші в м. Львові вул. Ринок,1 /ох.№326-47/

найменування стадій і видів проектних і дослідних робіт

які виконуються Львівською НАРІ ім-ту "Укрпроектреставрація"

найменування проектної організації

для Державного історико-архітектурного заповідника в м. Львові

найменування організації замовника

№№ п-п.	Найменування робіт і розрахунок вартості	Обгрунтування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Вартість
1	Попередні роботи	СНиПР-3 р.1Гл.1				
	У споруди= 8636 куб.м.	тб.1п.6				
	в/ознайомлення з об"єктом	Р.Д.9 прим.1в				
	в натурі:	К1-0,4 К2-0,8				
	Р-ка:/350+/ 86366-20000 / 5000	за непоган. обовяг роб.				
	х1,1х0,4х0,8х1,3=	К3-1,3 за несприят. умови.	пам.	1	427-2	427
2	Фотофіксація до попередніх робіт:	СНиПР-3 р.6п.9				
	в/організація виробництва фотофіксації		1ом/г.	4	7,20	29
	б/документально-протокольна зйомка	-"- тб.3 п.4а	кад.	40	2,09	84
	в/контактний друк	-"- тб.3 п.4б	відб.	40	0,11	4
	г/проекційний друк	-"- тб3п.4в	відб.	160	0,19	30
	д/знотація негатива до контрольних відбитків	-"- тб.3 п.4г	кад.	40	0,29	12
3	Складання технічну і кошторису-калькуляції	СНиПР-3 р.1гл1 п.2	пам.	1	70	70
4	Попереднє вивчення літературних і графічних джерел	СНиПР-3 р.1гл1 тб.2п.1	пам.	1	110	110

uma.lvivcenter.org

№№ п.-п.	Найменування робіт і розрахунок вартості	Обгрунтування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Вартість
	Технологічне обстеження фасаду і споруди в/ розкриття первинного фарбового шару з багатобарвних пофарбувань	Сб.врем. ед.расц. на лаб. работы 1981г. п.17	кв.	8	2,63	21
	б/ відбір проб будівельних матеріалів	СРНКХ тб.1,24 §1,2	шт.	12	4,70	56
	в/ виконання аналіз фарбового ШАРУ	Сб.врем. ед.расц. на лаб. р-ти 1981г. п.16	кв.	12	28,84	346
	г/розробка технологічних рекомендацій ст.інженер	те ж	"	4	16,49	66
5.	Постійний паспорт відтворення поліхромії фасаду.	СНиПР-6 р.1гл.6 тб.17 п.16				
	в/відчистка та пофарбування пресснень фасадів Р-ки: 8-35хI,5= /стадія - робоча проект/					
	б/ виконання робочих креслень пофарбування фасадів	СНиПР-6 р.1гл.6 тб.17 п.46	форм.	40	I2-52	501
	Всього по кошторису		форм.	40	I8-10	724

М. П.

"_____" _____ 198__р.

М. П. Погоджено:

"_____" _____ 198__р.

Начальник ЛКАРМ _____

Заст. нач. ЛКАРМ _____

Голов. спец.-архітектор _____

Кошторис склав (ла) _____

Відповідальний представник замовника _____

Укр. ЛПТ. 3. 215—5090. 02. 01. 86 р.

uma.lvivcenter.org

Форма № 2-П

Додаток до _____
(договору)

_____ № _____ від _____

КОШТОРИС № _____

на _____
найменування стадій і видів

проектних і дослідних робіт

які виконуються _____
найменування проектної організації

для _____ _____
найменування організації замовника

№№ п.-п.	Найменування робіт і розрахунок вартості	Обгрунтування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Вартість
7.	Виконання робочих креслень реставрації фасадів	-"- р.I гл30 тб.I4 п.Id				
	Р-ка: I2-45х	-"-	форм.	40	I2-43	498
8.	Складання кошторису та дефектного акту на реконтно-реставраційні роботи	р.II тб22 п.Iа тб.23 п.Iа				
	Р-ка: I,33xI,02		пов.	300	2-35	705

uma.lvivcenter.org

№ п.	Найменування робіт і розрахунок вартості	Обгрунтування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Вартість
	Всього по кошторису					3683

М. П.

«___» _____ 198__ р.

Погоджено:

«___» _____ 198__ р.

Начальник ЛКАРМ _____ І.Могитич

Заст. нач. ЛКАРМ _____ В.Собко

Голов. спец.-архітектор _____ І.Коваліщин

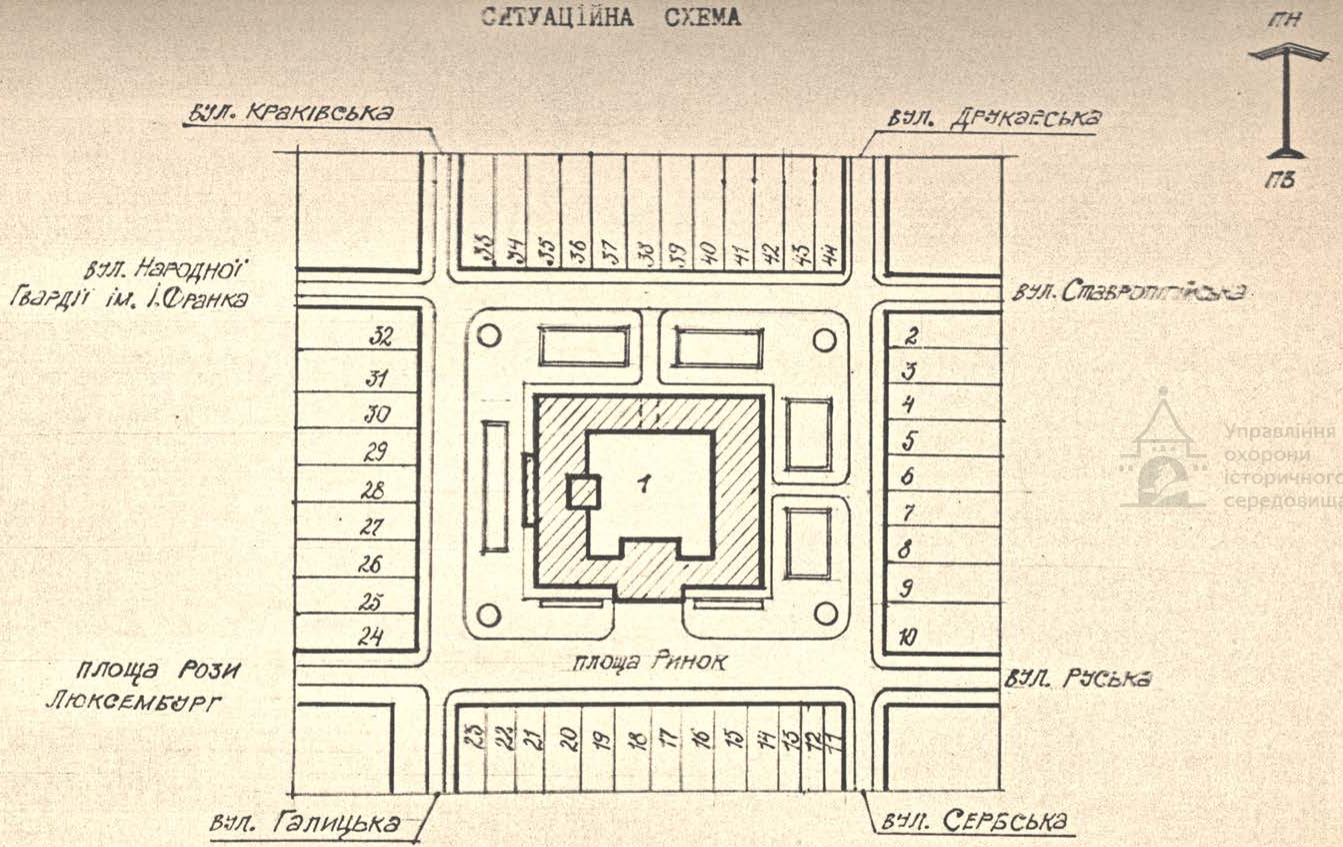
Кошторис склав (ла) _____ С.Соболевський

Відповідальний представник замовника _____

...ПІТ. 3. 215–5000. 02. 01. 86 р.

uma.lvivcenter.org

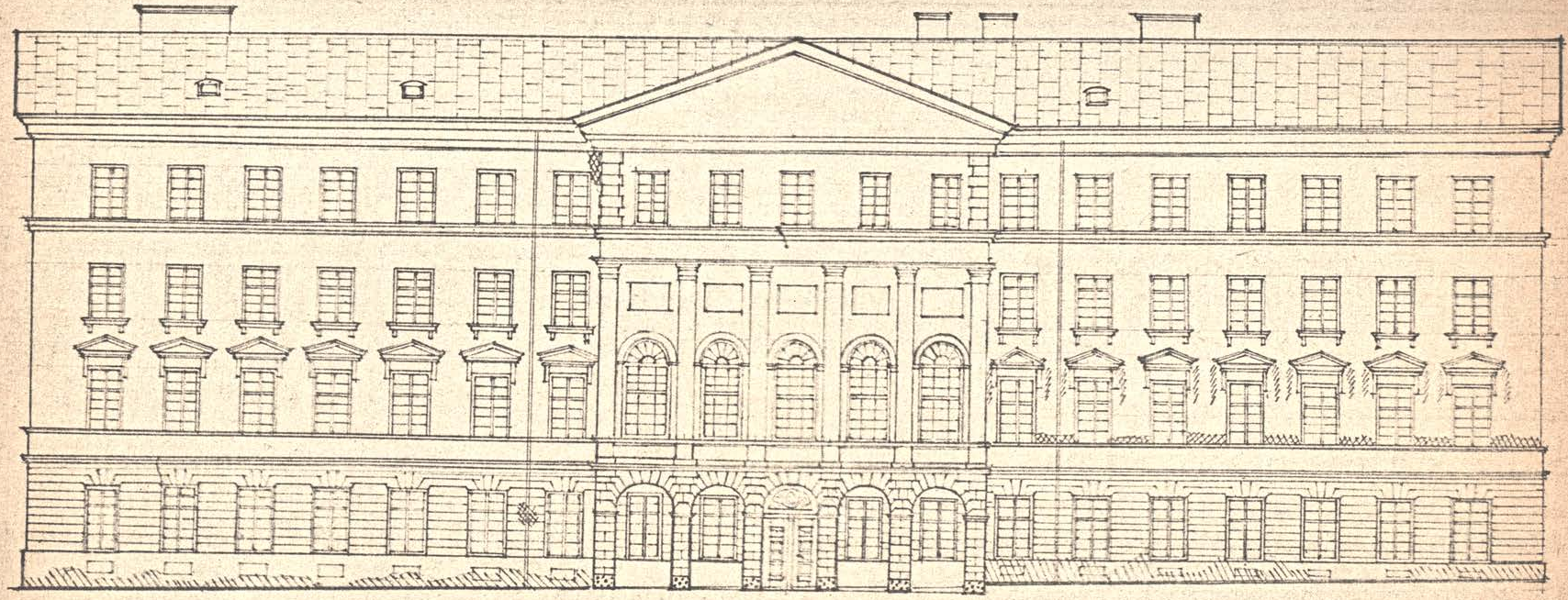
СИТУАЦІЙНА СХЕМА

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

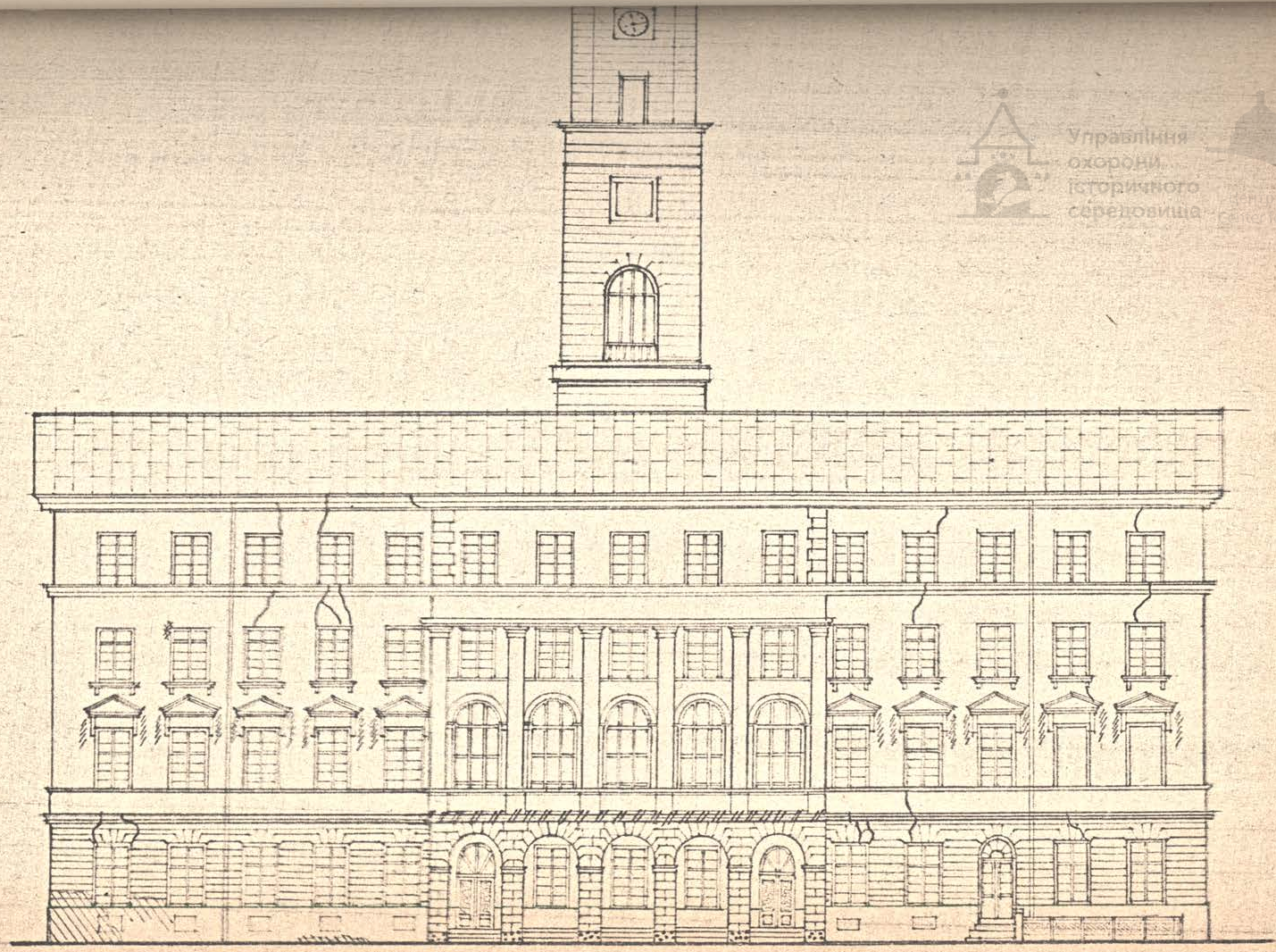
uma.lvivcenter.org

ПІВДЕННИЙ ФАСАД.

Управління охорони історичного середовища

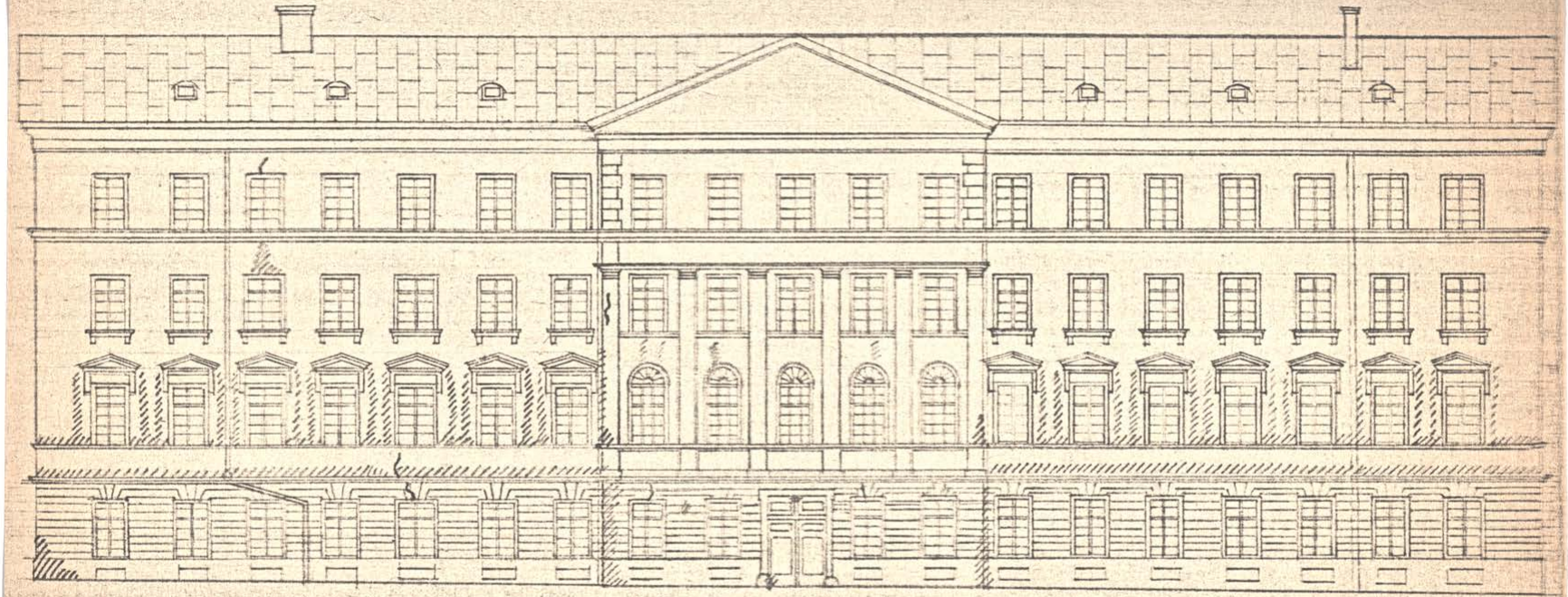
uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

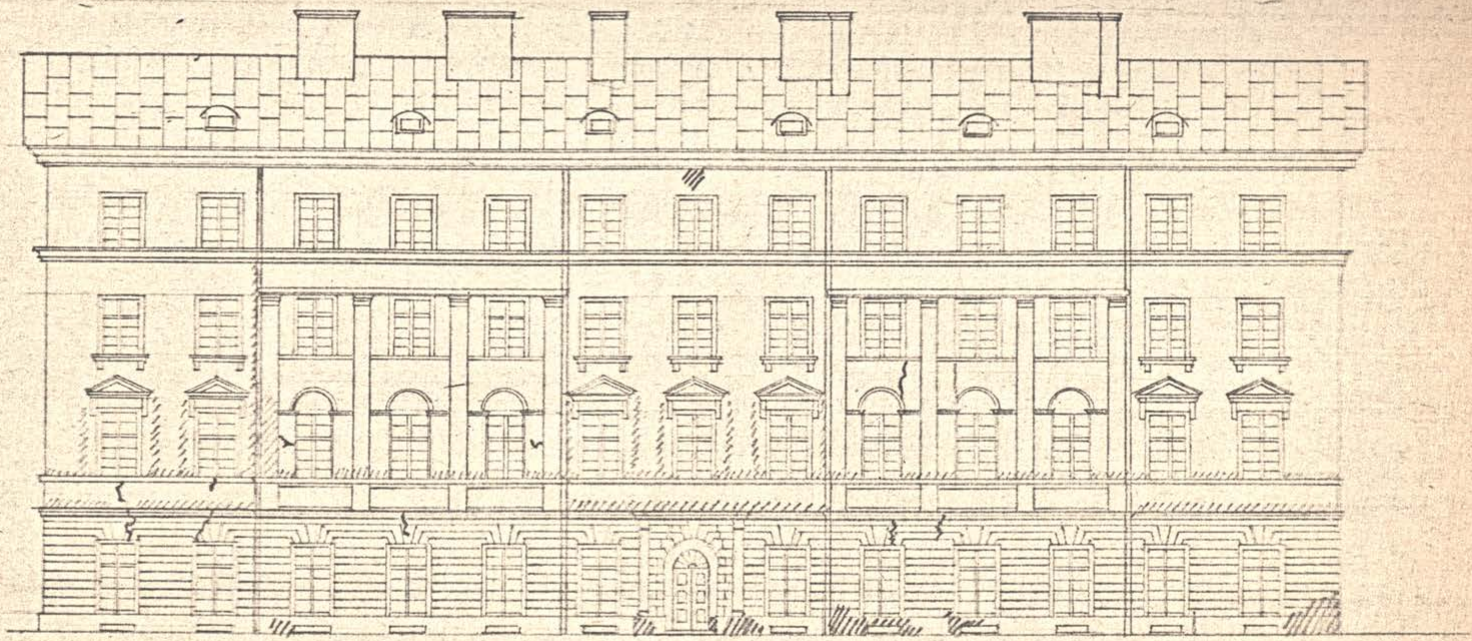
uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

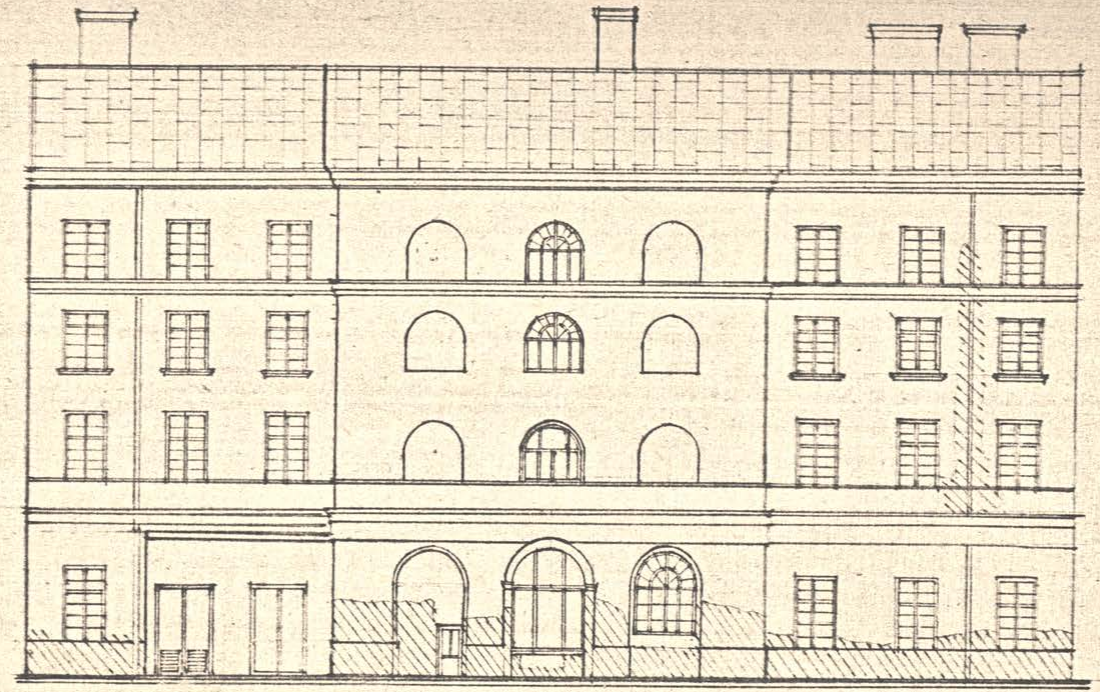
uma.lvivcenter.org

СХІДНИЙ ФАСАД

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

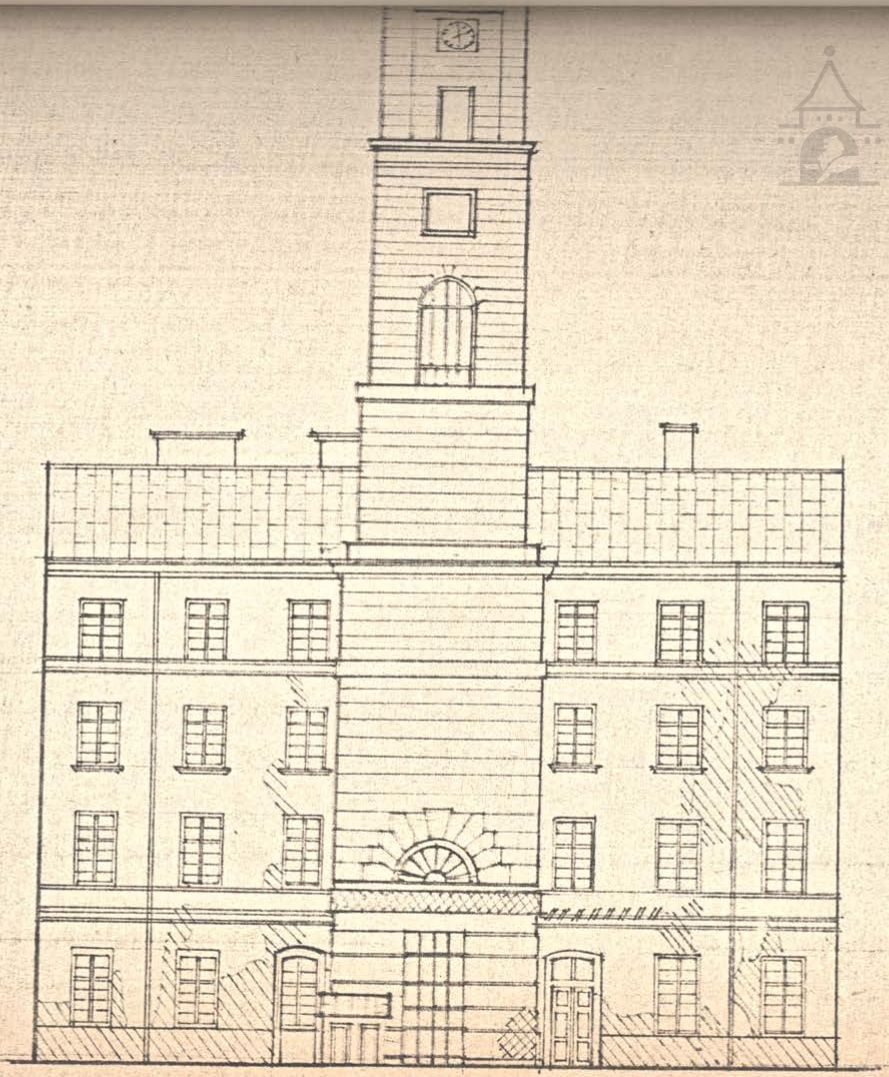
Бічний фасад. Вигляд з

Управління охорони історичного середовища

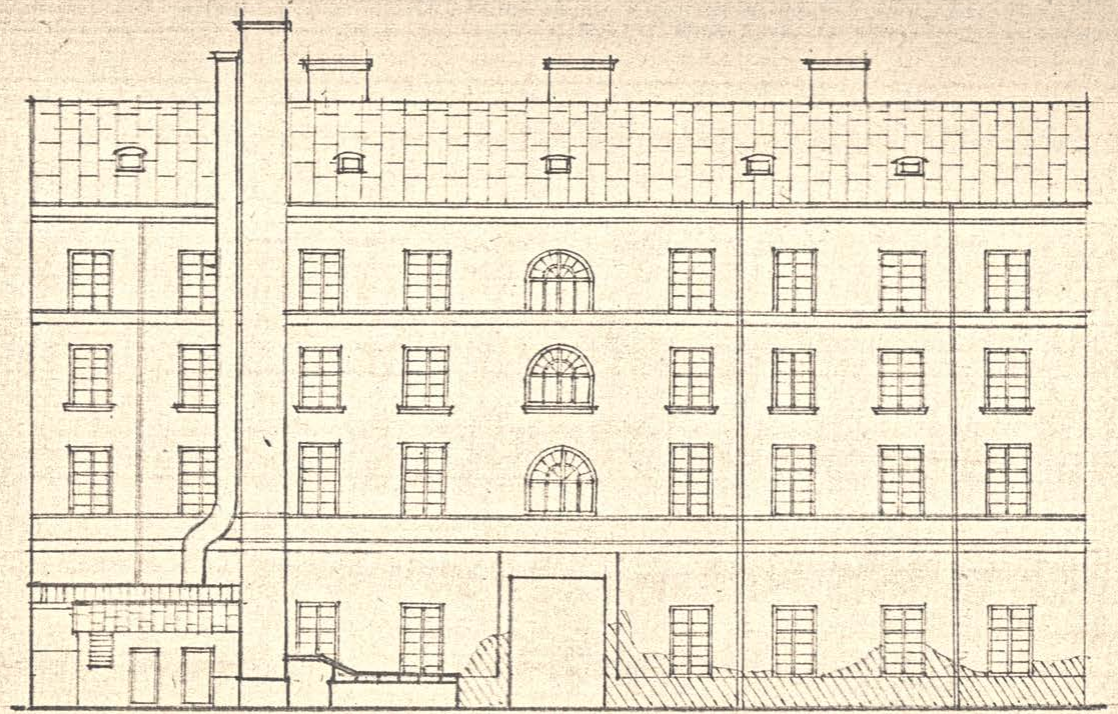
uma.lvivcenter.org

ВНУТРІШНЬОГО ДВОРУ

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

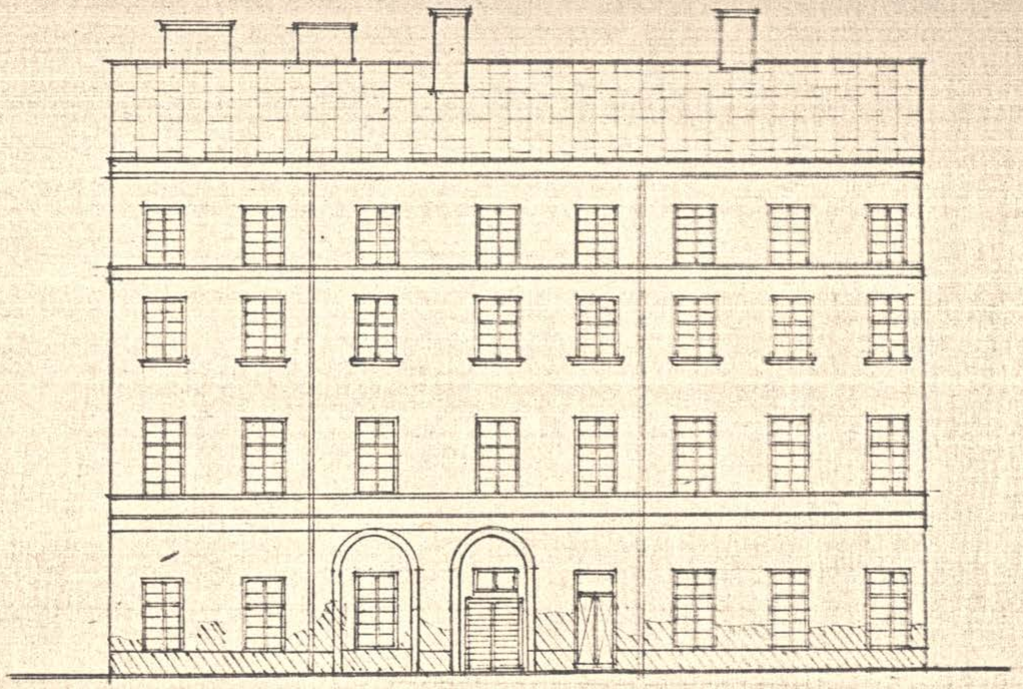
ПІВНІЧНИЙ ФАСАД ВНУТРІШНЬОГО ДВОРУ

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

СХІДНИЙ ФАСАД ВНУТРІШНЬОГО ДВОРУ

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

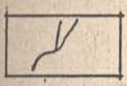
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ДЕФЕКТІВ, ВИЯВЛЕНИХ НА ФАСАДАХ СПОРУДИ.

ділянки замокання поверхні стін

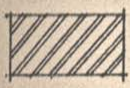
відшарування тиньку

тріщини в тиньку поверхні стін

дефекти патини природнього каменю

пошкодження металевих покрить виступаючих елементів зовнішнього оздоблення

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

АНОТАЦІЯ ДО ФОТОГРАФІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

I. Історико-архівні матеріали

фото 1 Вид старої ратуші в ХУП-поч.XIXст. стор.
фото 2 Вигляд споруди до I848 р. стор.
фото 3 Південний фасад ратуші.Вигляд до I928р.

2. Фотофіксація існуючого стану стор.

фото 4 Загальний вигляд південного фасаду стор.
фото 5 Портик південного фасаду
фото 6 Південний фасад. Права частина
фото 7 - " -
фото 8 Південний фасад. Ліва частина
фото 9 - " -
фото I0 Головний вхід з південного фасаду
фото II Фрагмент портику південного фасаду
фото I2 - " - Віконне заповнення
фото I3 Фрагмент аркади портику південного фасаду
фото I4 Віконне заповнення другого поверху - характерний для всіх зовнішніх фасадів
фото I5 Загальний вигляд західного та північного фасадів
фото I6 Центральна частина західного фасаду
фото I7 - " -
фото I8 Західний фасад. Права частина
фото I9 Західний фасад. Ліва частина.
фото 20 Західний фасад. Фрагмент правої частини. Дверне заповнення першого поверху.
фото 2I Західний фасад. Вхід на перший поверх з тераси.
фото 22 Фрагмент ризаліту західного фасаду на рівні аттикового поверху.
фото 23 Тераса західного фасаду.
фото 24 Фрагмент ризаліту західного фасаду на рівні третього поверху
фото 25 Західний фасад. Віконне заповнення другого поверху ризаліту. Балюстрада тераси.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фото 26	Південний фасад внутрішнього двору	стф
фото 27	Кут примикання південного та західного дворових фасадів	"
фото 28	Західний фасад внутрішнього двору	"
фото 29	Нижні яруси вежі	
фото 30	Середні яруси вежі	
фото 31	Верхні яруси вежі	
фото 32	Фрагменти білокам"яних пасків вежі	
фото 33	Західний фасад внутрішнього двору. Права частина. Віконне заповнення 3-го поверху.	
фото 34	Північний фасад внутрішнього двору.	
фото 35	Східний фасад внутрішнього двору.	

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Історико-архівні

графічні матеріали /фото І-3/

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

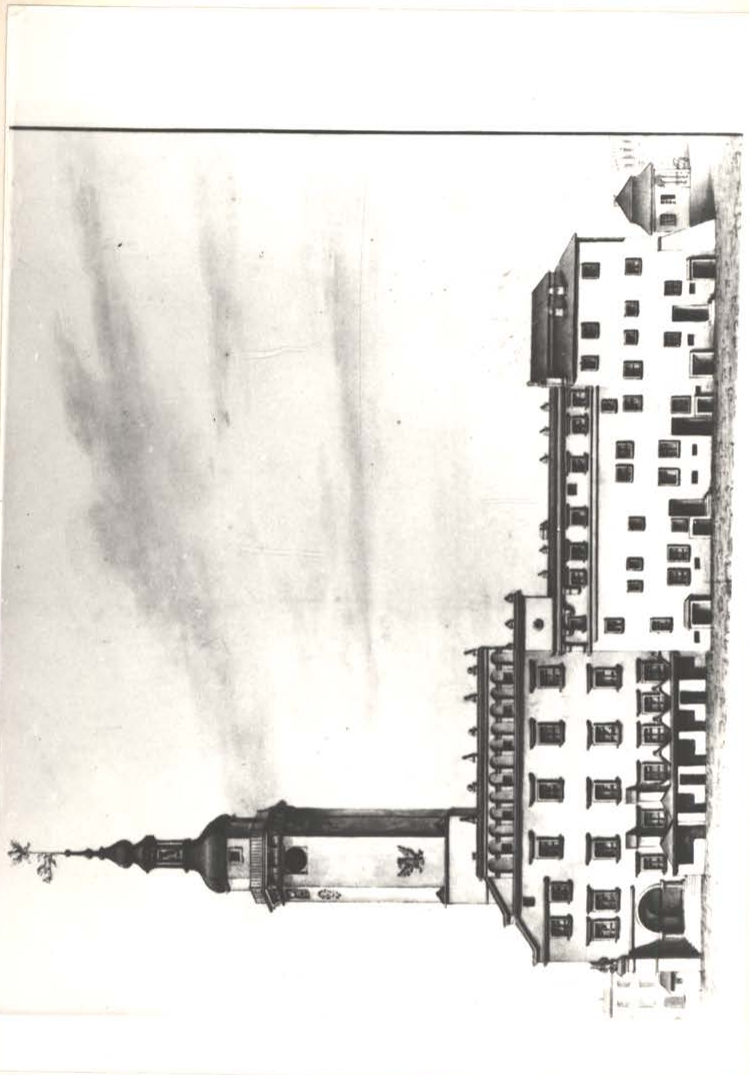
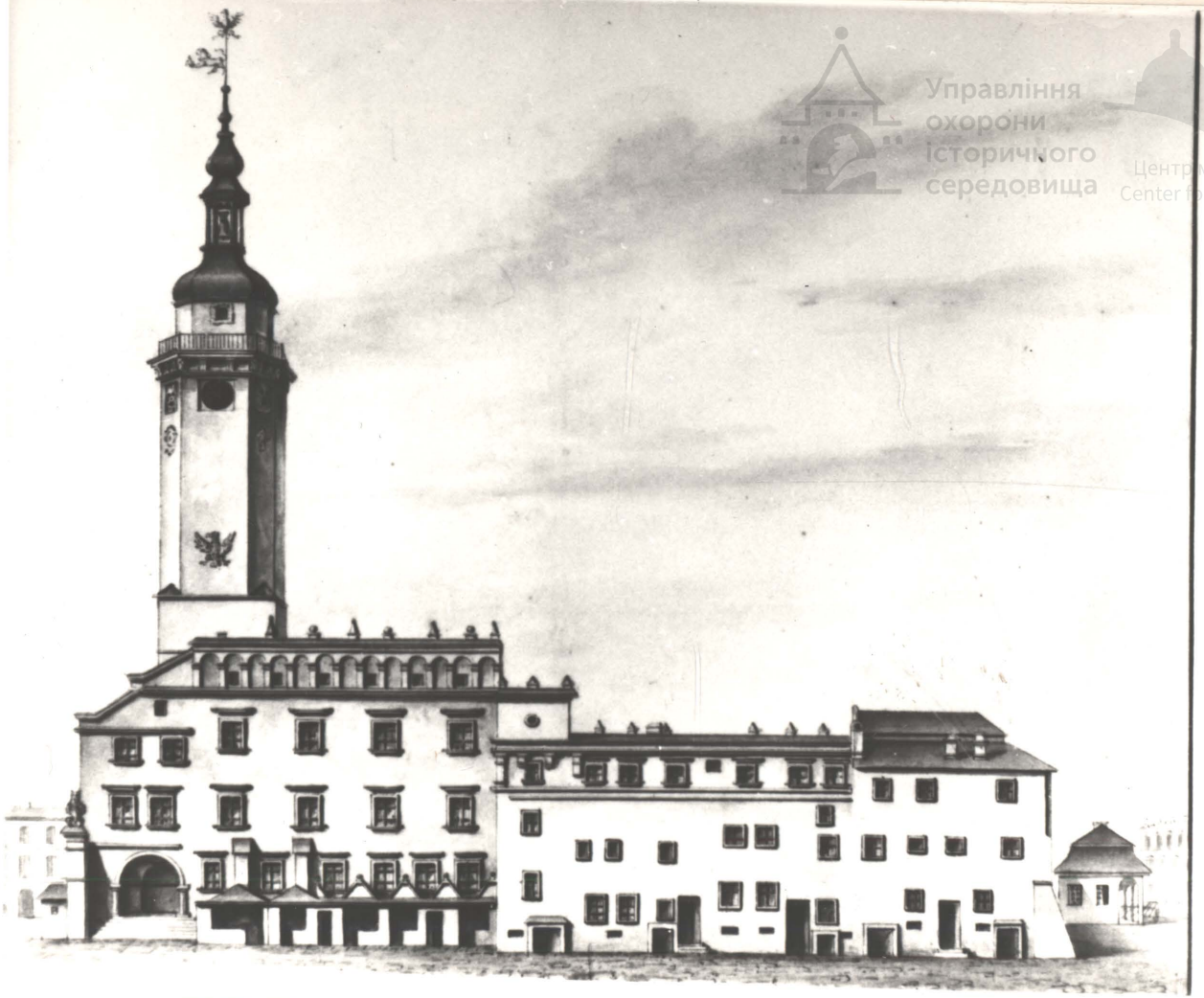

ФОТО № I

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 2

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО №3

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

фотофіксація існуючого стану

/ фото №- 33 /

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 4

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 5

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 6

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 7

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 8.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 9

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 10

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

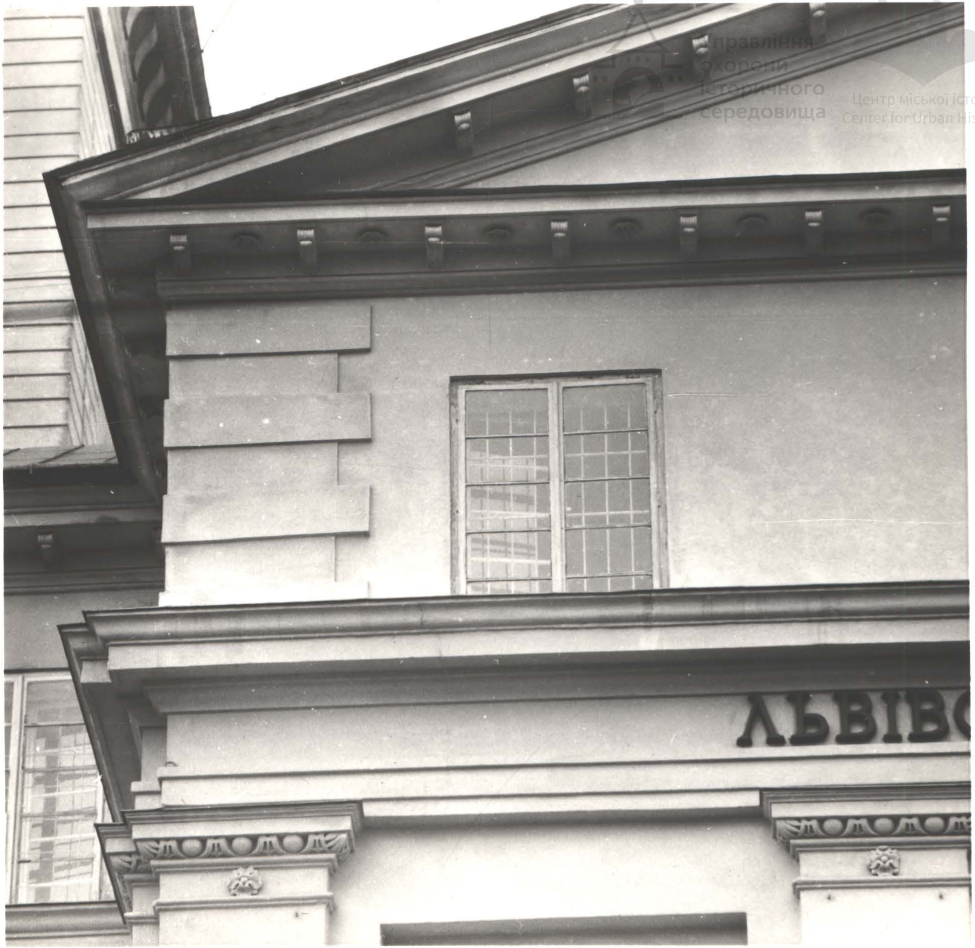
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № II

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 12

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 13

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № I4

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 15

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 16

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 17

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 18

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 19

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 20

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 21

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 22

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 23

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 24

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

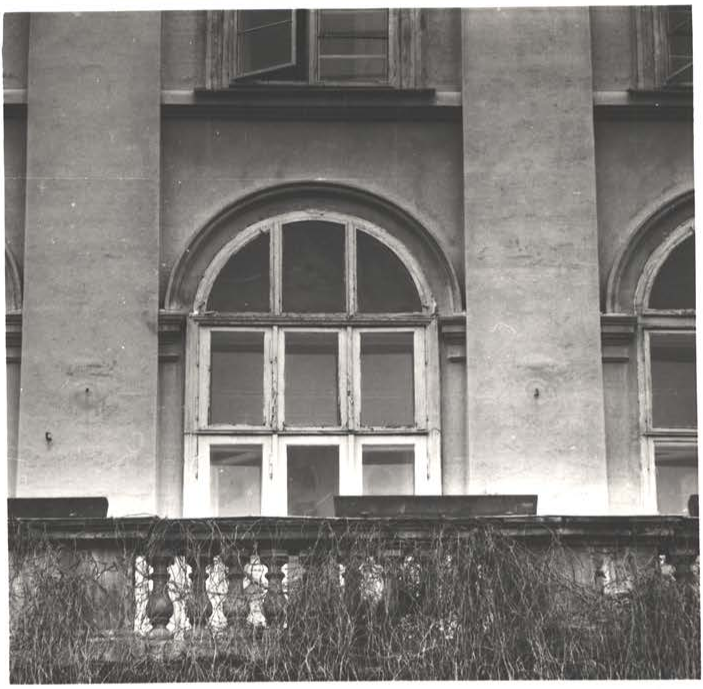

ФОТО № 25

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 26

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 27

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 28

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 29

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 30

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 31

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 32

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 33

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 34

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТО № 35

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org